

souboru pozastavených instalačních prací, provádí-li je žalovaná elektrárna, a zejména to nelze odvozovati z toho, že si žalovaná elektrárna sjednala na újmu ostatních soutěžitelů mezi nimi jakousi soutěžní výhodu, již vzniká jistá porucha ve vzájemných stycích a vztazích soutěžitelů, totiž soutěžní přednost její a soutěžní újma ostatních soutěžitelů, jak bylo vysloveno a blíže odůvodněno v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 9971. Že jednání, jsoucího v rozporu s dobrými mravy soutěže, mohou se dopustiti i úřady, jest pravda, ale o takový případ nejde, a pokud dovolání poukazuje na »pseudoúřední« postavení elektrárny vzhledem k jejím právům kontrolním a dozíracím, stačí podotknouti, že nebylo dokázáno, že žalovaná tohoto svého postavení jako elektrárna zneužívala. Pravdu má dovolání i v tom, že každý soutěžitel má míti právo na své postavení v konkurenčním boji podle použitého kapitálu a pracovní síly, ale přezírá, že to platí stejně i pro elektrárny, jež vynaložily potřebný kapitál i pili při zřízení svého závodu a tím soutěžícím instalatérům teprve umožnily, by svou živnost provozovali. Dovolání má pravdu i v tom, že pro podstatu § 1 zákona o nekalé soutěži stačí, by jednání bylo způsobilé poškoditi soutěžitele, což ostatně plyne ze samého doslova zákona. Ale odvolací soud v té příčině nevyslovil opačný právní názor, a není tím nic získáno pro řešení další otázky zde v úvahu přicházející, zda pozastavené jednání žalované elektrárny jest i v rozporu s dobrými mravy soutěže, což jest další složkou podstaty podle § 1 zákona o nekalé soutěži. Pokud dovolání uvádí, že mezi elektrárnami a osobami je řídícími budou dvě skupiny, takové, které mocenské postavení by zneužívaly, a takové, jež by tak nečinily, lze to připustiti, ale s věcí to nemá co činiti, neboť jde jen o to, zda žalovaná elektrárna své větší soutěžní kapacity vskutku zneužívá, což, jak uvedeno, nebylo prokázáno, a co prokázati žalobkyně podle svého stanoviska a svého výslovného tvrzení ani nemínila. Že konkurenční postavení elektráren v konkurenčním boji, o který jde, jest snad lepší, nečiní, jak výše již bylo dolíčeno, jejich soutěž o sobě nekalou, a není účelem zákona chrániti soutěžitele v ten způsob, že by některého soutěžitele pro svou lepší kapacitu jim nepohodlného mohli z konkurenčního boje prostě vyloučiti, čehož se žalobkyně ohledně tak zv. domovní instalace vpravdě domáhá.

Čís. 11743.

Zaúčtoval-li dlužník na splátku vyrovnací kvoty pohledávku, již si dal za tím účelem postoupiti, jež však, jak se dodatečně ukázalo, v čase postupu již nebyla po právu, jednal na vlastní nebezpečí. Bylo-li tím zaviněno zpoždění v placení vyrovnací kvoty (§ 57 vyr. řádu z roku 1914), nejde o omluvitelné nedopatření.

(Rozh. ze dne 10. června 1932, Rv I 994/31.)

Ve vyrovnacím řízení o jmění žalovaných zaúčtovali žalovaní na poslední splátku vyrovnací kvoty palmární pohledávku Dr. H-a za žalobcem, již si za tím účelem dali postoupiti, jež však v čase postupu již nebyla po právu. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalova-

ných zaplacení celé obživlé pohledávky po srážce zaplacené vyrovnací kvoty. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle stanoviska i praxe nejvyššího soudu (viz na př. plen. rozh. nejvyššího soudu čís. 7760 sb. n. s. a rozhodnutí čís. 8366 sb. n. s.) nenastává zmatečnost vyrovnání podle § 57 vyr. ř., nebylo-li placeno v čas pro omluvitelné nedopatření. Z podstaty věci plyne, že tato zásada může platiti jen, když placení se děje normálním způsobem vyrovnáváním jednotlivých kvot přímo mezi dlužníkem a věřitelem, a při tom dojde k méně závažným omluvitelným omylům ve vypočtení kvoty co do doby splatnosti a pod. V souzeném případě však zvolili žalovaní při placení dílu poslední kvoty v částce 300 Kč nesporně cestu mimořádnou, totiž tu, že si bez jakéhokoli právního důvodu a hospodářského účelu dali postoupiti domnělou palmární pohledávku JUDr. H-a za žalobcem, a to, jak Dr. H. jako svědek potvrdil, jen proto, by tak on sám došel zaplacení své domnělé palmární pohledávky proti žalobci, a tedy z pouhé ochoty a pak sami tuto jim postoupenou domnělou pohledávku proti žalobci k započtení použili. Při tom musili si býti žalovaní jako obchodníci vědomi toho, že nastupují na místo JUDr. H-a ohledně postoupené domnělé pohledávky (§ 1394 obč. zák.), a že žalobce může proti nim uplatniti své námitky proti pohledávce (§ 1396 obč. zák.), že tedy na ně přechází risiko z uvedeného převodu pohledávky postupem, a bylo v důsledku toho jejich povinností, by se sami o jsoucnosti pohledávky jim JUDr. H-em postoupené přesvědčili. Ani tak neučinili, nýbrž spolehli se na tvrzení JUDr. H-a, nesou sami z toho zodpovědnost proti žalobci, a nemohou se dovolávati omluvitelného omylu, tím méně, že podle svědecké výpovědi JUDr. H-a žalovaní tím, že žalobce hned na to, když byl o postupu zpraven, JUDr. H-ovi sdělil telefonicky, že není nic dlužen, poněvadž pohledávka byla zaplacená, a také žalovaným telefonicky hrozil, že pro nezaplacení kvoty bude uplatňovati celou pohledávku, na nejsoucnost pohledávky jim JUDr. H-em postoupené, kterou pak za sporu sami přiznali, byli marně upozorněni. Na tomto stavu nemohla pak nic změnit skutečnost, že žalovaní dne 18. června 1929 doplatili kvotu, ano se tak stalo po splatnosti kvoty, která nastala koncem března 1929, až po $2\frac{1}{2}$ měsíců a nikoliv za několik dní, jak tvrdí odvolání.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, opřené jen o dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., není důvodné. Žalovaní zaúčtovali na poslední vyrovnací kvotu v částce 300 Kč 05 h palmární pohledávku Dr. H-a za žalobcem, již si za tím účelem dali postoupiti, jež však, jak se dodatečně ukázalo, v čas postupu již nebyla po právu. Žalovaní, volíce o své újmě tento způsob placení, jednali na vlastní nebezpečí, a jest proto plně souhlasiti s odvolacím soudem, že bylo jejich povinností, by se dříve, než postoupenou pohledávku zaúčtovali na vyrovnací kvotu, přesvědčili o její pravosti, a to nejen u postoupitele, nýbrž i u postoupeného dlužníka. Neučinili-li tak a nebyla-li v důsledku toho vyrovnací kvota zaplacená plně a včas, jde to na jejich vrub.

Nejde o nedopatření, které v obyčejném poctivém obchodním styku zůstává pravidelně nepovšimnuto, ano zpožděné placení bylo zaviněno tím, že žalovaní volili způsob placení mimořádný a do jisté míry nejistý.

Čís. 11744.

»Omezení žaloby« o samostatný nárok jest zpětvzetím žaloby co do tohoto nároku, které v odvolacím řízení není již přípustné.

(Rozh. ze dne 10. června 1932, Rv I 899/32.)

Žalobce se domáhal na žalovaném zaplacení 2.690 Kč 75 h, a to 1.690 Kč 75 h jako polovice kupní ceny za ovoce a kauce, pak 1.000 Kč z titulu náhrady škody. P r v ý s o u d rozsudkem pro zmeškání uznal podle žaloby. Žalovaný se odvolal a žalobce v odvolacím sdělení prohlásil, že obmezuje žalobní prosbu na 1.000 Kč s 5% úroky od 9. června 1931 a útraty, poněvadž prý žalovaný dne 29. srpna 1931, po vydání rozsudku procesního soudu, částku 1.690 Kč 75 h, totiž polovici kupní ceny za ovoce a kauce zaplatil. O d v o l a c í s o u d změnil rozsudek prvního soudu potud, že zamítl žalobu co do 5% úroků z 1.000 Kč za čas od 9. června 1931 do 29. června 1931, jinak však co do částky 1.000 Kč s 5% úroky od 30. června 1931 s útratami — na niž žaloba byla v odvolacím řízení obmezena jej potvrdil. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Pokud odvolatel napadá rozsudek prvního soudu co do částky 1.690 Kč 75 h s přísl., netřeba se odvolacímu soudu s jeho vývody zabývat, ana byla žalující stranou žaloba co do této částky v odvolacím řízení obmezena z důvodu, že žalovaná strana tento peníz žalující straně zaplatila po vydání napadeného rozsudku, neboť se tím stalo odvolání v tomto rozsahu bezpředmětné.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolání pokud směřovalo proti výroku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu první stolice co do částky 1.000 Kč s 5% úroky od 30. června 1931 a s útratami sporu 235 Kč 60 h; jinak dovolání vyhověl a vrátil věc soudu odvolacímu, by rozhodl o odvolání, pokud jím bylo napadeno rozhodnutí soudu první stolice o nároku na zaplacení částky 1.690 Kč 75 h.

D ů v o d y:

Postup odvolacího soudu nebyl správný a zakládá dovolací důvod čís. 3 § 503 c. ř. s., jež žalovaný také v dovolání uplatňuje. Podle žaloby jde o podstatně různé nároky, opírající se o různé právní důvody (kupní cena, kauce, náhrada škody). Prohlásil-li žalobce v odvolacím sdělení, že »obmezuje« žalobní prosbu na částku 1.000 Kč s 5% úroky od 9. června 1931 a útraty sporu, poněvadž žalovaný dne 29. srpna 1931, tedy po vydání rozsudku prvního soudu, částku 1.690 Kč 75 h, totiž polovici kupní ceny za ovoce a kauce zaplatil, není to jen obmezením žaloby, nýbrž zpětvzetím žaloby co do samostatného nároku na zaplacení polovice kupní ceny za ovoce a kauce, celkem 1.690 Kč 75 h, které v odvolacím řízení není již přípustné (§ 237 c. ř. s.). Není tudíž správný právní názor od-